
Tato výzva je určena:

- **Vládě České republiky** / Nábřeží Edvarda Beneše 4, 110 Praha 1
 - **Ministerstvu kultury ČR** / Maltézské náměstí 1, 118 01 Praha 1
 - **Hlavnímu městu Praha** / Mariánské náměstí 2, 110 00 Praha 1
-

V Praze dne 10. 1. 2006

Za zachování historických hodnot Prahy **– proti výstavbě dalších mrakodrapů na horizontu města**

My, níže podepsaní, se touto výzvou obracíme na všechny příslušné státní orgány České republiky, mezinárodní organizace i jednotlivce, a žádáme je o důsledné prosazování ochrany historického panoramatu hlavního města Prahy.

Tuto výzvu vydáváme v souvislosti s aktuálním projektem rozvoje Pankrácké pláně, části Prahy, ležící na okraji městské památkové rezervace a též v ochranném pásmu rezervace UNESCO vyhlášené v roce 1992. Jsme přesvědčeni, že výstavbou „Pražského Manhattanu“ či „City“ – nových výškových budov na Pankráci – by došlo k závažnému narušení pražského panoramatu, jehož současný stav je jednou z oceňovaných historických hodnot města a též jedním z předmětů ochrany v rámci památkové rezervace UNESCO. Praha je historicky městem věží a neměla by se stát městem mrakodrapů.

* * * * *

Část Hlavního města Prahy byla v roce 1992 prohlášena městskou památkovou rezervací UNESCO (Ref. 616, N50 05 23 E14 25 10), naplňující kritéria (ii), (iv) a (vi). Jedno z doporučení výboru ICOMOS pro zařazení Prahy na seznam Světového kulturního dědictví UNESCO znělo: „Praha je urbanisticko architektonickým souborem výjimečné kvality, a to jak pokud jde o jednotlivé památky, tak i celkový pohled na město, a je právem jedním ze světově známých.“ Pražská památková rezervace je více než tisíc let kultivovanou urbanizovanou krajinou, která je považována za jednu z nejkrásnějších a nejharmoničtějších městských krajin světa.

* * * * *

Již několik let se znepokojením sledujeme snahy o výstavbu „Pražského Manhattanu“ (nyní „City“) na Pankrácké pláni. Stávající výškové budovy (Motokov, hotel Panorama a nedostavěná budova Českého rozhlasu), čnějící z pankráckého návrší vysoko nad Prahou, byly už v době svého vzniku považovány částí obce architektů a urbanistů za urbanistickou chybu. V Praze nevzniknul „downtown“ jako v amerických městech, nýbrž „uptown“ – nepatřičná hmota umístěná na horizontu a viditelná prakticky ze všech vyhlídkových bodů, zejména z rampy Pražského hradu, která je stěžejním pozorovacím bodem z hlediska pohledových horizontů.

V roce 2001 se společnost ECM stala vlastníkem podstatných pozemků a představila koncepci vytvořenou architektem Richardem Maierem, USA (tzv. „Masterplan“), jež předpokládala další zvýšení dnešní výškové hladiny zástavby. Maier navrhnul výstavbu dalších dvou mrakodrapů (výška 160 a 122 metrů), velkého nákupního centra a několika nižších kancelářských budov.

Díky kampani občanských sdružení, negativnímu postoji památkářů, některých architektů, města Prahy a některých orgánů státní správy se realizaci projektu podařilo zabránit. Hlavní město ani Městská část Praha 4 však nevyužily příležitosti a nepokusily se o zpracování regulačního plánu, který by stanovil závazné kvóty zástavby území (zejména výšku a kapacitu budov a množství parkovacích stání), nebo jiného kompromisního, kvalitního a přínosného plánu zástavby.

* * * * *

V letech 2003 – 2005 představuje společnost ECM postupně několik samostatných projektů na dostavbu Pankrácké pláně. Jde o jednotlivé budovy, které v podstatě vycházejí z myšlenky původního „Masterplanu“ Richarda Maiera, tedy výškové stavby. Ve všech případech požádala společnost ECM o vydání povolení k realizaci – aktuálně tedy opět skutečně hrozí vznik „Pražského Manhattanu“. Jeho součástí má být zrekonstruovaná původní budova Českého rozhlasu (nyní City Tower), Epoque Hotel (nový objekt tvaru válce o výšce 75,5 metru) a Epoque obytný dům (nový objekt tvaru písmene „V“ o výšce 104 metry). O architektonické kvalitě samotných budov hodně napovídají už jejich zpučné a prázdné názvy.

Projekt je neslučitelný s charakteristickou krajinnou hodnotou Prahy. Zmnožuje a fixuje, namísto aby eliminoval či alespoň zmírnil zásadně negativní dopad, který má na tomto místě realizovaná výstavba výškových budov socialistické éry. Realizace dalších výškových budov na pankráckém návrší by znamenala degradaci, ne-li zesměšnění drobnějších historických dominant níže položeného města. Praha tím nezíská onu vysněnou „americkou moderní tvář“, spíše by rozmnožila počet zničených historických měst, v nichž památková péče selhala nebo neuspěla.

Argument, že výstavba dalších mrakodrapů napraví chyby, jichž se dopustili normalizační plánovači, je absurdní. Strašidelný vzhled „vykotlaných zubů“ na panoramatu Prahy se tím naopak zakonzervuje, poskytne příklad hodný následování, takže se může stát, že jednoho dne bude celý obzor pravobřežní části města uzavřen hradbou nestoudně čnějících mrakodrapů. Reálnou variantou jak opticky redukovat chybu na současném panoramatu, je mezi tři výškové zuby dostavět novou hladinu budov do poloviny, případně do dvou třetin jejich výšky.

Současný stav projednávání dostavby Pankrácké pláně vzbuzuje vážné obavy. Společnost ECM požádala o vydání správních povolení, která vedou k realizaci nových výškových staveb, přičemž orgány státní správy, radnice Prahy 4 i hlavní město Praha – včetně obou institucí památkářů města – projevíli jednoznačný souhlas. Zásadní odmítnutí vyjádřila pouze Vědecká rada Národního památkového ústavu a hlavní konzervátor, nemající ovšem rozhodovací pravomoc.

* * * * *

My, níže podepsaní, se obáváme výstavby nových výškových budov na Pankrácké pláni, protože tyto stavby výrazně poškodí historické panoráma Prahy, jež je výslovně uvedeno jako jeden z důvodů pro zápis do seznamu světového kulturního dědictví. Jsme svědky vědomé snahy o vytvoření konkurenční dominanty Pražskému hradu, jež je vedena čistě komerčními a reklamními důvody. Naše obavy potvrzují vyjádření investorské společnosti ECM i představitelů radnice Prahy 4 a hlavního města Prahy v tom smyslu, že zástavba Pankrácké pláně „se v rámci panorámatu Prahy stane moderní protiváhou Pražského hradu“, což považujeme za zásadní urbanistickou chybu.

Zároveň se obáváme, že případná výstavba „City“ se může snadno stát precedentem pro ostatní investory. Prolomení výškové hladiny zástavby může vést k devastaci historického panorámatu Prahy a k nevratnému poškození významné části identity města.

Obracíme se touto otevřenou výzvou na všechny zodpovědné státní organizace v České republice, organizace mezinárodní i jednotlivce, a žádáme, aby věnovali situaci v Praze zvýšenou pozornost. Výstavba výškových budov na horizontu města by neměla být v zájmu ochrany historického panorámatu a zachování Prahy v seznamu UNESCO v žádném případě povolena.

Tato výzva se doručuje zároveň na vědomí:

- **The World Heritage Centre UNESCO** / 7, place de Fontenoy, 75352 Paris 07 SP, France
 - **Cultural Heritage Division, Sec. for Culture UNESCO** / 1, rue Miollis, 75352 Paris, Cedex 15, France
 - **ICOMOS Int. Council on Monuments & Sites** / 49, rue de la Fédération, 75015 Paris, France
 - **OWHC The Organization of World Heritage Cities** / 56 Rue Saint-Pierre, Quebec G1K 4A1, Canada
 - **ICOMOS – Czech National Committee** / Valdštejské náměstí 3, 110 00 Praha 1
-

Za zachování historických hodnot Prahy
– proti výstavbě dalších mrakodrapů na horizontu města

K otevřené výzvě státním orgánům České republiky, mezinárodním organizacím i jednotlivcům, sepsané dne 10. ledna 2006 v Praze, se svým podpisem připojují: